

Sajtószemle

2009. 18. hét

Mobiltender: már jogerős a lezárás

Elutasította a Nemzeti Hírközlési Hatóság a negyedik mobilszolgáltató piacra lépését célzó pályázat lezárásával kapcsolatban beérkezett fellebbezéseket. A döntést a másodfokon eljáró Pataki Dániel, a hírközlési hatóság elnöke hozta meg. Az NHH első fokon március 16-án végzéssel zárta le a tavaly október végén kiírt pályázatot, amelyet más frekvenciacsomagokkal együtt hirdettek meg. Ezen négy cég, a Digi Kft., a DreamCom Távközlési Kft., a Mobinet Távközlési Projekt Kft. és az Invitel Távközlési Zrt. vett részt. Közülük az első három adott be fellebbezést az elsőfokú végzés ellen. Emlékeztetés: a jelenlegi szolgáltatók - a Vodafone, a Pannon és a Magyar Telekom - egyöntetűen elleneztek a tendert, mondván, az abban szabott feltételek nem garantálják azt, hogy a nyertes társaság valóban elindítsa a szolgáltatást. (április 25. Magyar Nemzet 12.o., **Mobiltender végleg lezárva** *Népszava 5.o.*, április 27. Elutasított fellebbezések a mobiltender megszüntetése kapcsán *Napi Gazdaság 2.o.*, **Elutasított fellebbezések a mobiltendernél** *Világgazdaság 8.o.*)

Szabadul az Externettől az Econet

Gazdát cserél az Externet Nyrt., amely a hazai internetpiac egyik meghatározó szereplője. - A tavalyi tőzsdei bevezetés óta komolyan megváltoztak a feltételek a piacon. Akkor még a vezetékes internetszolgáltatás 4-5 éves kifutása látszott valószínűnek, amely alatt megfelelően fel lehetett volna készülni a technológiaváltásra. A versenyképesség záloga lehetett volna a cég számára, ha lehetőséghez jut a mobilszolgáltató-piacon negyedik résztvevőként - az induló DreamCom Kft. egyik alapítójaként. Az alelnök a vételárról annyit elárult: a cég könyveiben az Externet 500 millió forint körüli értéket képvisel, a vételár ennél valamivel magasabb, de a részvények tőzsdei értékénél jóval alacsonyabb. A céget az Antenna Hungáriát és Danubius Rádiót korábban irányító László Géza vezetésével létrejött társaság vásárolta meg. (április 25. Népszabadság 14.o., április 25. Eladja az Econet.hu az Externetet *Világgazdaság 7.o.*)

Ki miatt csúszik az átállás?

Hatósági ellenőrzés keretében vizsgálja a Nemzeti Hírközlési Hatóság a tavaly decemberben indult és egyelőre megfenekleni látszó digitális átállás folyamatát. Az állam nevében fellépő hivatal első körben azt vizsgálta, betartja-e vállalásait az új típusú műsorszórás jogát elnyert, százszázalékos francia tulajdonú Antenna Hungária Zrt. Kiderült, hogy a tévés hálózatépítésben háromszázalékos az elmaradás. Adós az AH az új adás vételéhez szükséges dekóderek kedvezményes árusításával is; a mulasztást május 1-jével kezdi orvosolni a cég. Ennél súlyosabb mulasztás, hogy a közszolgálati műsortartalmak kötelező továbbítását mind a mai napig nem teljesíti a műsorszóró vállalat. A hatóság számára az sem mindegy, hogy menti-e valami a késlekedést. Az NHH szerint a műsorszóró köteles továbbítani a közszolgálati társaságok adását, a közmédiaok viszont kötelesek fellépni a digitális platformra. A digitális átállás folyamatát egy 2007-ben elfogadott jogszabály rögzíti, az Európai Unió irányelveire építve. A változás lényege, hogy a jelenlegi földfelszíni analóg tévéadásokat digitális formában sugárzott műsorok váltanák fel, amelyek ugyancsak tetőantennával lennének foghatók. Ez jobb minőséget és jóval több elérhető csatornát jelentene az új technológiának köszönhetően. (*Népszabadság 13.o.*)

Pangás a tévépiacon

Csatornakihalási hullám indulhat meg

FORDULAT. Az elmúlt évek pezsgését pangás követheti a hazai televíziós piacon. Míg 2004 óta csaknem a duplájára, nyolcvan fölé nőtt a magyar nyelvű adók száma, a következő években nemhogy nem bővül a kínálat, de akár jelentős csatornakihalás is bekövetkezhet. Egyrészt a válság szorongatja a csatornák üzemeltetőit. A gyenge forint, a drágább finanszírozás, a tévénezők kiújult spórolási hajlama jelentős mértékben fokozta a műsorterjesztőkre, például a kábelcégekre nehezedő költségnyomást, ez előbb-utóbb a műsorszolgáltatókra is kihat. A szakemberek szerint különösen a kisebb, tőkével gyengén ellátott, egycsatornás tévétársaságok kerülhetnek nehéz helyzetbe. Őket ugyanis könnyebben szedik ki a kínálatukból a műsorterjesztők, és a gazdasági környezet romlását is jobban megérzik. A mai szabályozási környezet sem segíti a piaci szereplőket. A cégek átláthatatlannak tartják az előírások, kvóták és szabályok rendszerét, és rendkívül magasnak érzik a műsor-szolgáltatási díjat is. Hogy az elégedetlenség milyen méreteket öltött, jelzi, hogy újabb csatorna közölte: törölteti magát az ORTT nyilvántartásából.

Pangásba, sőt akár komolyabb visszaesésbe is fordulhat az elmúlt évek pezsgése a hazai televíziós piacon. Míg 2004 óta a magyar nyelvű adók száma - köszönhetően a tematikus csatornák térnyerésének - negyvenhatról valamivel nyolcvan fölé emelkedett (szakértők szerint elérte a telítettségközeli állapotot), iparági bennfentesek úgy vélik, a következő években nemhogy nem bővül tovább a kínálat, de még az is jó eredménynek tekinthető, ha legfeljebb néhány adó tűnik el évente. Rövid távon a válság, hosszabb távon pedig Magyarország mint médiahelyszín versenyképesség-vesztése nyomja majd rá a bélyegét a piacra.

Ami a krízist illeti, a gondok már érezhetőek. A válság ugyanis a gyengélkedő forinton, a drágább finanszírozáson, valamint az előfizetők feléledt spórolási hajlamán keresztül nagymértékben fokozta a műsorterjesztőkre, köztük a - tematikus csatornák „terítésében” meghatározó szerepet játszó - kábel-szolgáltatókra nehezedő költségnyomást, s ez mind nagyobb terhet jelent a csatornákat üzemeltető műsorszolgáltatóknak is.

„Ha ég a ház, érthető, hogy a kábelcégek spórolnak, ahol tudnak” - mondja Rajkai László, a Magyar Kábeltelevíziós és Hírközlési Szövetség elnöke, utalva arra, hogy a műsorterjesztők - védve ezzel előfizetőik pénztárcáját is - a többi között a kínálatuk szűkítésével is tudnak a költségeiken faragni. Minél kevesebb csatorna szerepel ugyanis a kínálatban, annál kevesebb jogdíjat kell fizetni. És tekintve, hogy az - előfizetőnként és csatornánként jellemzően havi 30-100 forintos - jogdíjak teszik ki a cégek költségeinek 40-50 százalékát, némi kínálatszűkítéssel máris jelentős megtakarítás érhető el (kérdés persze, a nézők mit szólnak a csatornaválaszték csökkentéséhez, különösen, hogy a válság nyomán mind többen ülnek a képernyő elé).

A műsorterjesztők kínálatából történő kiesés azonban - különösen, ha nagy ügyfélszámmal rendelkező kábel-társaságról van szó - a műsordíjak elmaradásán keresztül igen komoly érvágást jelenthet a „műsorosok” számára. A tematikus csatornák többsége ugyanis a műsordíjbevételeiből él, a reklámból befolyó összeg jobbára csak kiegészítő jellegű (igaz, a nagyobb csatornáknak ma már jelentős reklámbevételeik van).

Mindez főként a kisebb, gyenge tőkeellátottságú, egycsatornás szolgáltatókat döntheti be - véli Hajós Balázs, a Deko, az Extreme Sports Channel, a Filmmúzeum, a JimJam, a Minimax, a Spektrum, a Sport1, a Sport2, a TV Paprika, valamint a Zone-csatornákat üzemeltető Chello Central Europe üzletfejlesztési és terjesztési igazgatója. Műsoraik ugyanis könnyebben nélkülözhetőek a kábel-szolgáltatók számára - véli a szakember, hangsúlyozva azt is, hogy a gazdasági feltételek romlása is érzékenyebben érinti őket. Mindez pedig gyorsan ellehetetleníti a fennmaradásukat - állítja Hajós Balázs.

Míg a gazdasági környezet válság okozta romlása a következő egy-másfél évben vezethet csatornakihaláshoz, Magyarország mint médiahelyszín versenyképesség-vesztése hosszabb távon is károsan befolyásolhatja a televíziós piac alakulását. A lapunk által megkérdezett szakemberek elsősorban a nemzetközi összehasonlításban is kimagaslónak számító, a tévék árbevételének akár a

4-5 százalékát is kitevő, a cégek által - egyirányúsága miatt - sarcnak érzett műsor-szolgáltatási díjra panaszkodnak, amely szerintük az országból való menekülésre kényszeríti a szolgáltatókat. „Havi rendszerességgel jön a kérdés a központunkból vajon mit is akar most a magyar állam, elüldözni minket?” - fogalmazott a Világgazdaságnak az egyik nagy nemzetközi médiatársaság magyarországi cégének neve elhallgatását kérő vezetője.

Bárhogy legyen is, tény, több piaci szereplő már meghozta a távozásról szóló döntést. A Viasat3 üzemeltetője, a Viasat Hungária Zrt. például éppen hétfőn jelentette be, hogy május elsejei hatállyal a csatorna törlését kezdeményezte az ORTT nyilvántartásából, a műsorszolgáltató a jövőben a nagy-britanniai Viasat Broadcasting UK lesz. A társaság közleménye szerint a csatorna magyarországi vételét nem befolyásoló lépést költségtakarékossági és szervezeti szempontok indokolták.

A nagyok közül eleve külföldön, romániai sugárással indult a Cool, a Doku, a Film+, a Film2, a Poén, a Reflektor TV, a Sorozat+, a Sportklub, a Sportklub+, valamint a The Fishing & Hunting Channel csatornát üzemeltető, regionális szinten is igen aktív IKO. Enyedi András, az IKO Kábeltévé Szolgáltató Kft. ügyvezető igazgatója szerint „ez szintisztán üzleti döntés volt, keleti szomszédunk egész egyszerűen jobb gazdasági környezetet biztosít”. A szakember szerint szó sincs ugyanakkor arról, hogy így szeretnék volna megkerülni a magyarországi szabályozást, ez nem is lenne lehetséges, a társhatóságok között ugyanis olajozott az együttműködés.

„Valamit tenni kell” - mondja Málnay B. Levente, a Magyar Elektronikus Műsorszolgáltatók Egyesületének (MEME) elnöke, az MTV Networks Magyarország vezérigazgatója, aki szerint nem is oly régen Magyarországra még mint dinamikus, szépreményű piacra tekintettek a külföldi médiacégek, ám ez a pozitív attitűd mostanra megváltozott. „Nem könnyű újabb befektetésekért »lobbizni« az anyacégnél, ha itthon más országokhoz képest kevésbé piacbarát környezet várja a befektetőket” - hangsúlyozza az elmúlt másfél évben két új magyar nyelvű csatornát indító céget vezető szakember. Málnay B. Levente úgy véli, a hazai „véleménypluralizmus alapfeltétele, hogy ne csak két domináns, hanem inkább négy-öt hasonló súlyú, tőkeerős médiacsoport legyen jelen a tévépiacon olyan vállalkozásokkal, amelyek érdemben képesek hazai gyártású műsorokat létrehozni. Ehhez pedig nem kvótákkal és előírásokkal, hanem piacbarát környezettel lehet alapot teremteni”.

(Világgazdaság, 2009. április 29., szerda, 1+7. oldal)

Tovább terjed a vezetékesszélessáv

Március végére a hazai vezetékesszélessávú előfizetések száma a februári 1,566 milliőről 1,583 millióra nőtt. Az ADSL és kábelmodemes előfizetésszám 2009 első negyedévében 46 ezerrel, az elmúlt egy év alatt pedig 185 ezerrel emelkedett - közölte a Nemzeti Hírközlési Hatóság. A gyorsjelentésben szereplő négy legnagyobb szolgáltató szélessávú internet-előfizetőinek száma 550 ezerről 561 ezerre emelkedett. (B. P.)

(Magyar Nemzet, 2009. április 29., szerda, 11. oldal)

Versenyfelügyeleti eljárás a Mavir ellen

A Gazdasági Versenyhivatal versenyfelügyeleti eljárást indított a Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zrt. ellen gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalmának feltételezett megsértése miatt, az ukrán-magyar határkeresztesző kapacitások kiosztása során tanúsított magatartása kapcsán. Jóllehet a GVH is elismeri, hogy a Mavir magatartása az elmúlt időszakban gyökeresen megváltozott a vizsgálni kívánt időszakhoz képest, akkori döntései azonban potenciálisan az egész hazai villamosenergia-kereskedelem korlátozására is alkalmasak voltak. Az eljárás megindítása nem jelenti annak kimondását, hogy a jogsértést elkövette a Mavir - olvasható

GVH anyagában. Az eljárás befejezésének határideje 180 nap, amely két alkalommal ugyanennyi idővel meghosszabbítható. A Mavir megkapta a GVH tájékoztatását. Természetesen minden rendelkezésre álló dokumentumot átadunk a vizsgálathoz, ám szerintünk a Mavir semmilyen jogsértést nem követett el - reagált a Napinak Tari Gábor vezérigazgató. (április 30. *Napi Gazdaság 4.o.*, **Eljárás a Mavir ellen Magyar Hírlap 6.o.**, **A Mavirt vizsgálja a versenyhivatal Magyar Nemzet 12.o.**, **Vizsgálja a versenyhivatal a Mavir importblokkolását Népszabadság 18.o.**, **A gyanú: szándékos drágítás Metropol 2.o.**)

Új frontok a kartellezés ellen

Újabb frontokat nyit a kartellezés elleni harcban a módosult versenytörvény. A júniustól hatályos szabályozás révén vélhetően nő majd a felderített jogsértések száma, és több lesz a titkos megállapodásokkal okozott károk megtérítéséért indított per is - nyilatkozta Wallacher Lajos, a Gazdasági Versenyhivatal Jogi Irodájának vezetője. Az utóbbi esztendőben szerény számítások szerint mintegy százmilliárd forint kárt okoztak a titkos versenysértő megállapodások, ám a veszteség elérheti a 150 milliárdot is. Az elemzések a kartellek árfelhajtó hatását 10-45 százalékra teszik. Tisztességes versennyel tehát százmilliárdokat lehetne megspórolni. Az úgynevezett engedékenységi politikát azért vezette be öt-hat éve a GVH, hogy megkönnyítse a felderítést, illetve a hivatallal való együttműködésre ösztönözze kartellből kilépni kívánó vállalkozást. Ha az érdekelt megkeresi a hivatalt és elősegíti az ügy megindítását, továbbá az eljárásban is tevékenyen részt vesz, adatokat szolgáltat a hatóságnak, hozzájárul a kartellgyanú igazolásához, úgy teljességgel vagy részlegesen mentesülhet a bírság alól, amely esetenként milliárdos nagyságrendű is lehet - mondta Wallacher Lajos. Míg azonban a világ nyugati felén jól működik az engedékenység, addig nálunk eddig nem igazán vált be a módszer. A kevesebb engedékenységi kérelem egyaránt magyarázható a kis piaccal, a sajátos összefonódásokkal, az üzleti kultúra fejlettségi szintjével, a szemlélettel. A cégek azért is vonakodnak kartellt feltárni, mert az engedékenységnek - bár a GVH maradéktalanul érvényesíti - nem látják a kellő biztosítékait, hiszen azt nem jogszabály, csak hivatali közlemény rögzíti. Júniustól azonban már törvényi keretek között folyamodhatnak engedékenyséért a kartellező vállalkozások. (*Világgazdaság 10.o.*)

Jutalom jár az informátornak

Tekintélyes jutalom - a kartellező cégekre kiszabott bírság egy százaléka, de legfeljebb 50 millió forint - járhat annak a személynek, aki célra vezető, bizonyító erejű írásos információkat nyújt a versenyhatóságnak a jogsértésről. De ez még csak terv, a kőkemény kartellek elleni hatékony fellépés egyik további lehetséges eszköze. Az ezzel kapcsolatos elképzeléseket a kormányzat antikorrupciós intézkedési csomagja tartalmazza. A versenyjogi szakembereknek komoly és meglehetősen hosszan tartó feladat a kartellgyanút megerősítő információk beszerzése. Törekvéseik nemegyszer eredménytelenek. Így feltételezhetően elég sok kartell működik rejtetten és zavartalanul, súlyos károkat okozva a fogyasztóknak. A kormányzat ezért kívánja díjazni azt, aki hozzájárul e titkos jogsértő összefonódások felderítéséhez. (*Világgazdaság 10.o.*)

RTL Klub és TV2 - közös műsor az árcsökkenésért

Egy módosító javaslat késedelmes megérkezése miatt az Országos Rádió és Televízió Testület nem szavazott tegnap az RTL Klub és a TV2 díjcsökkentési kérelméről. Az RTL Klub koncessziós díjának egyik felét a törvény szerint a kábelhálózatok fejlesztésére fordítják, és 2007-től ebből kellene támogatni a közmédia digitális átállását. - Csakhogy a törvényhez nem született megfelelő végrehajtási rendelet, a tavalyi összeget - nyolcszázmillió forintot - a kasszában hagyták, és így tesznek az idén májusban várt RTL-pénz arányos részével is mindaddig, amíg világossá nem válik, kinek mit, és hogyan kellene támogatnia. Az ügy rendezésére a napokban alakult bizottság az

ORTT, a MeH, a Nemzeti Hírközlési Hatóság és a GVH részvételével. (*Népszabadság 4.o.*)